

BIJLAGE: OVERZICHT PROJECTEN

(Actualisatie januari 2026)

UITVOERINGSPROGRAMMA BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP MIDDEN-DELFLAND 2026-2030

Een groenblauwe oase met natuur, landbouw en recreatie

Colofon

Toelichting op actualisatie projectenlijst (januari 2026)

In maart 2023 is het Uitvoeringsprogramma Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland vastgesteld door de bestuurlijke landschapstafel BPL Midden-Delfland. Het Uitvoeringsplan bevatte twee bijlagen met een overzicht van lopende projecten (bijlage 1) en nieuwe projecten (bijlage 2). In het eerste loopjaar van het programma zijn een aantal projecten afgerond, nieuwe projecten opgestart en nieuwe projectinitiatieven geagendeerd. Om een goed overzicht te geven van de stand van zaken wordt de projectenlijst met regelmaat geactualiseerd. In de actualisatie is ervoor gekozen om alle projecten (lopend, nieuwe projecten en afgeronde projecten) in één overzicht op te nemen. Voorliggende projectenlijst is een geactualiseerde projectenlijst die de stand van zaken weergeeft van januari 2026. Hierbij zijn onder andere projecten toegevoegd die invulling geven aan de ZHPLG-opgaven.

Ook deze lijst met projecten betreft een momentopname. De lijst is namelijk een dynamische lijst die gaande de uitvoering van het programma regelmatig wordt aangepast zodat nieuwe projectinitiatieven worden toegevoegd en afgeronde projecten worden afgevoerd. De programmaorganisatie draagt zorg voor het up-to-date houden van de lijst zodat de landschapstafel BPL altijd een actueel overzicht heeft.

Het Uitvoeringsprogramma voor het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland (2025-2030) is opgesteld door de landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland:

- Provincie Zuid-Holland
- De negen deelnemende gemeenten: Delft, Lansingerland, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland
- Hoogheemraadschap van Delfland
- LTO Noord afdeling Delflands Groen
- Midden-Delfland Vereniging
- Staatsbosbeheer
- Vereniging Natuurmonumenten
- Agrarisch Collectief Midden-Delfland / Agrarische Natuurvereniging Vockestaert

Programmamanagement en advies:

H2Ruimte

Versie:

Januari 2026

Inhoudsopgave

PROJECTEN UITVOERINGSPROGRAMMA BPL MIDDEN-DELFLAND.....	3
Stimuleren van duurzame landbouw.....	7
<i>Lopende projecten</i>	<i>7</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>15</i>
Verbeteren waterkwaliteit	22
<i>Lopende projecten</i>	<i>22</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>30</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>35</i>
Verhogen klimaatbestendigheid	36
<i>Lopende projecten</i>	<i>36</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>38</i>
Verhogen en versterken biodiversiteit en groenblauwe netwerken	39
<i>Lopende projecten</i>	<i>39</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>47</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>51</i>
Realiseren groenblauwe en recreatieve stad-land verbindingen	52
<i>Lopende projecten</i>	<i>52</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>57</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>62</i>
Accommoderen recreatievraag met respect voor het landschap	63
<i>Lopende projecten</i>	<i>63</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>66</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>71</i>
Vergroten bekendheid en zichtbaarheid	72
<i>Lopende projecten</i>	<i>72</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>74</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>77</i>
Beschermen en versterken ruimtelijke kwaliteit.....	78
<i>Lopende projecten</i>	<i>78</i>
<i>Nieuwe projecten.....</i>	<i>81</i>
<i>Afgeronde projecten</i>	<i>83</i>

PROJECTEN UITVOERINGSPROGRAMMA BPL MIDDEN-DELFLAND

Het Uitvoeringsprogramma BPL Midden-Delfland is gericht op het realiseren van programmadoelen. Om deze doelen te realiseren zijn tal van projecten en overige inspanningen geformuleerd door de gezamenlijk deelnemende partijen. In voorliggend projectenoverzicht is een overzicht gegeven van alle projecten (stand van zaken januari 2026). Hierbij is een onderscheid gemaakt naar:

- **Lopende projecten**
Projecten die door desbetreffende projecteigenaar zijn opgestart en worden uitgevoerd
- **Nieuwe projecten**
Projectvoorstellen die uitgewerkt zijn in een format maar nog niet opgestart zijn
- **Afgeronde projecten**
Projecten die onderdeel uitmaken van het Uitvoeringsprogramma en die gedurende de looptijd van het programma zijn afgerond

Periodiek actualiseren lijst

Het overzicht met projecten zal in de loop van de tijd continu wijzigen door afronding van projecten en nieuw opgestarte projecten. De programmaorganisatie actualiseert daarom periodiek deze lijst. Het overzicht van projecten zal periodiek worden besproken met de landschapstafel.

Rol landschapstafel

De landschapstafel BPL Midden-Delfland is nooit projecteigenaar van projecten. De projecten zijn belegd bij een van de deelnemers van de landschapstafel (projecteigenaar). Zij zijn verantwoordelijk voor de opstart, uitvoering en afronding van de projecten. De landschapstafel is vanuit haar rol als programmaeigenaar wel betrokken bij deze projecten:

- zij laat zich informeren over de voortgang van projecten en de (tussen)resultaten;
- zij levert op verzoek van de projecteigenaar advies en inzet voor lobby en agendering;
- zij monitort de projecten op doelbereik, geleerde lessen en eventuele gewenste vervolgacties.

PROGRAMMADOEL	PROJECTEN	PROJECTEN	
	Lopende projecten	Nieuwe projecten	Afgeronde projecten
Landbouw	Vervolg Kringlooplandbouw (DBB)	Agricycling (DBB)	
	Verdiepingsgroep Kruidenrijk grasland (DBB)	Coöperatieve aanschaf compostomzetter	
	Verdiepingsgroep Waterkwaliteit (DBB)	Pilot prototype stoffenbalans	
	Bodem als basis (DBB)	Grond behouden voor agrarische (natuur)doeleinden	
	Stikstofreductie door aanpassing rantsoen (DBB)	Opstellen BPL RO-advies	
	Maatwerkadviestraject starters-stoppers (DBB)	Inventariseren Catalogus GroenBlauwe Diensten BPL	
	Stimuleren korte ketens		
Waterkwaliteit	Ecokleurenkoers	Uitvoering 2 kansen Natte Ecologische Zones (NEZ)	Waterharmonica Vlaardingse (2025)
	Taskforce waterkwaliteit Westland	Verkenning 2 kansen Natte Ecologische Zones (NEZ)	
	Afsprakenkader emissieloze kas		
	Ecologisch baggeren		
	Staat van ons Water		
Klimaat	Vitaliseren bossen in recreatiegebieden		Naar een waterneutrale polder in het BPL (2024)
Natuur	Aanvalsplan Grutto via Weidevogelpact	Natuurvriendelijke oevers (natte GBDA)	Weidevogelkerngebied Zuidpolder van Delfgauw (2025)
	Insectenbiotoop Kerpolder	Samen werken aan bloemrijke bermen BPL	Weidevogelkerngebied Klaas Engelbrechtspolder (2025)
	Vergrotten biodiversiteit op boerenerven	Doelgestuurd ALNb BPL	Verkenning Aanvalsplan Grutto BPL (2025)
	Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	Transitiepremie weidevogelboeren (Friesland Campina)	Ecologische verbindingszone Zuidrand (2024)
	Verbeteren Leefgebied boerenlandvogels		Versterken biodiversiteit Abtswoudse Bos (2023)
Verbindingen	Fietsecoduct A13	Recreatieve verbinding Delft-Ackerdijkse Bos	Realisatie zes themaroutes (2024)
	Stad-landverbinding Tanthofdreef	Ontwikkeling buitenplaats de Tempel	Groene Halte Rodenrijs (2024)
	Uitvoeringsprogramma Novex Zuidelijke Randstad	Ontwikkeling Triangelpark	
	Groenblauw raamwerk Haagse regio	Groenblauwe recreatieve verbinding (oost-west)	
Recreatie	Duurzaam varen	Vervolg entreegebieden BPL	Versterking belevenisboerderij Schieveen (2025)
	Beheermiddelen recreatief groen	Uitvoeringsagenda Schieknop	Renovatie historische Trekkadebrug (2025)
		Optimaliseren wandel-fietsstructuur	Ruimtelijk programmatisch raamwerk Schieknop (2024)
		Vervolg uitwerking Schiezone	Kwaliteitsimpuls Abtswoudse en Ackerdijkse Bos (2024)
			Bepalen recreatieopgave (2024)
Naamsbekendheid	Realisatie Welkomstborden BPL	Strategisch communicatieplan	Heringericht Krabbepark (2023)
		Digitaal Portaal BPL Midden-Delfland	Website bplmiddendelft.nl
Ruimtelijke kwaliteit	Evaluatie rol Polderarchitect	Aanpak sluipverkeer	Landschapsbiografie Midden-Delfland (2025)
	Groenfonds Midden-Delfland		Vastlegging BPL in provinciale verordening (2024)
	Spoorverdubbeling Schiedam-Delft		Versterken rol polderarchitect (2023)

Overzicht van projecten die invulling geven aan de programmadoelen van het BPL (stand van zaken januari 2026)

Stimuleren van duurzame landbouw

Lopende projecten

Programma Duurzaam Boer Blijven

Veel projecten die gericht zijn op het programmadoel 'Stimuleren van duurzame landbouw' maken onderdeel uit van het Programma Duurzaam Boer Blijven. Om die reden wordt hier kort het programma toegelicht. Hierbij zijn de projecten die onder het programma vallen benoemd. Die projecten zijn vervolgens nader uitgewerkt.

Het programma Duurzaam Boer Blijven is een samenwerking tussen gemeente Midden-Delfland en LTO Noord afdeling Delflands Groen. Het programma is ontstaan als onderdeel van de afspraken die gemaakt zijn in 2010 rondom de aanleg van de A4 Delft-Schiedam (zogenaamde IODS-afspraken). Het programma beoogt de agrarische sector als voedselproducent en beheerder van het landschap toekomstperspectief te bieden in Midden-Delfland.

Het programma 'Duurzaam Boer Blijven bestaat uit de onderstaande drie onderdelen (bron: [duurzaam boer blijven – Delflands Groen](#)).

1 Kringlooplandbouw

Al sinds 2008 werkt een steeds grotere groep melkveehouders samen in het kringlooplandbouwprogramma. Er worden informatieavonden georganiseerd voor kringloopboeren en in kleinere studiegroepen zijn er bijeenkomsten met steeds een ander onderwerp. In deze studiegroepen verzamelen, vergelijken en verdiepen deelnemers hun cijfers en kennis over kringlopen en werken hiermee aan een duurzaam behoud van de veehouderij in Midden-Delfland. Het gaat hierbij om het beter scoren op de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) voor kringlooplandbouw. De deelnemende boeren proberen de efficiëntie van mineralen te vergroten op het bedrijf. Het is de bedoeling dat er zoveel mogelijk ruwvoer van eigen land wordt gevoerd aan het vee waarmee de kringloop zoveel mogelijk gesloten wordt. De boeren worden beloond als ze goede scores halen voor de verschillende indicatoren (KPI's). Dat zijn:

1. Ammoniakemissie
2. Fosfaatbodemoverschot
3. Blijvend grasland
4. Natuur & Landschap
 - a. Groenblauwe dooradering
 - b. ANb weidevogels
5. Broeikasgasemissie
6. Gewasbeschermingsmiddelen
7. Stikstofbodemoverschot
8. Eiwit van eigen land
9. Levensduur vee

De deelnemende melkveehouders ontvangen een beloning per KPI waarop goed gescoord wordt. Naast IODS middelen zijn ook het Hoogheemraadschap van Delfland en de coalitie "Rotterdam De Boer Op" (tot 2026) deelnemer aan het beloningssysteem. Vanaf 2026 stelt provincie Zuid-Holland middelen beschikbaar. De inzet van de boeren is nadrukkelijk niet alleen goed voor het eigen bedrijf maar juist ook voor het hele Midden-Delfland gebied. Het gebiedsproces, waarbij het grote merendeel van de veehouders deelnemen aan het kringloopboerenprogramma en hierbij goede resultaten bereiken in het verbeteren van de KPI's, is uniek in Nederland. Het BPL Midden-Delfland loopt voorop in de kringlooplandbouw met dank aan de goede samenwerking tussen gemeente Midden-Delfland en Delflands Groen.

2 Jonge boeren netwerk

In 2015 is het jonge boeren netwerk opgericht met als doel om de agrarisch georiënteerde jongeren samen te brengen. Er worden bijeenkomsten georganiseerd over onderwerpen die interessant zijn voor de jongeren. Het netwerk is bestemd voor kennis vergroten en delen maar er worden ook gezellige jongerenavonden georganiseerd. Het Jonge boeren netwerk zorgt ook voor een gezicht naar buiten. Er zijn leuke initiatieven ontstaan zoals de Delflandse Vleesmeesters en de Kaasmeesters, streekproducten bedacht en gemaakt door een aantal jonge boeren uit het gebied.

3 Verdiepingsgroepen

Het programma omvat ook een aantal verdiepingsgroepen.

- *Verdiepingsgroep Kruidenrijk Grasland*
Steeds meer boeren gaan kruidenrijke mengsels inzaaien. Kruiden zorgen voor meer biodiversiteit, die kruiden trekken weer extra insecten aan wat weer goed is voor de weidevogels. Er worden proeven gedaan met inzaai en doorzaai van percelen en de resultaten worden beoordeeld en besproken met de groep.
- *Verdiepingsgroep Natuurlijk Boeren*
Het doel van deze verdiepingsgroep is samen leren en inspiratie opdoen om tot een geoptimaliseerde en natuurlijkere bedrijfsvoering te komen.
- *Verdiepingsgroep Waterkwaliteit*
Het meten van de waterkwaliteit, zowel chemisch als ecologisch staat centraal. Samen kijkt deze groep die inmiddels gebiedsdekkend (in alle polders) deelnemers heeft, hoe de emissies op het boerenbedrijf verminderd kunnen worden om de waterkwaliteit verder te verbeteren. Het doel is de Kaderrichtlijn Water (KRW) normen behalen.
- *Verdiepingsgroep Bodem als basis*
De bodem is het belangrijkste én duurste kapitaal voor boeren. Deze nieuwe (2023) verdiepingsgroep gaat onder leiding van een bodemcoach bekijken hoe de bodemvruchtbaarheid en de bodemgesteldheid op de bedrijven van de deelnemers verbeterd kunnen worden. Goed bodembeheer zorgt voor minder uitspoeling en je hebt minder last van droge of natte omstandigheden.

Projecten

Een aantal projecten die vallen onder het programma Duurzaam Boer Blijven zijn ook opgenomen in onderliggende projectenlijst, behorend bij het Uitvoeringsprogramma BPL. Deze projecten zijn als projectformat hierna uitgewerkt:

- Vervolg Kringloop landbouw
- Verdiepingsgroep Kruidenrijk grasland
- Verdiepingsgroep Waterkwaliteit
- Bodem als basis
- Stikstofreductie door aanpassing rantsoen
- Maatwerkadviestraject starters-stoppers

Vervolg Kringlooplandbouw								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Nieuwe en aangescherpte Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) op kringloopcertificaat (seizoen 2026)							
Type project	Prestaties agrarische bedrijfsvoering meten en verbeteren							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven							
Stakeholders	Gemeente Midden-Delfland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Delflandsgroen, Individuele boeren, Provincie Zuid-Holland							
Looptijd	Doorlopend							
Investing	Niet nader genoemd							
Financiering	Programma Duurzaam Boer Blijven							

Verdiepingsgroep Kruidenrijk grasland								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Lopende studiegroep binnen programma Duurzaam Boer Blijven							
Type project	Kennis ontwikkeling en uitwisseling							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven							
Stakeholders	Gemeente Midden-Delfland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Delflandsgroen Individuele boeren, Agrarische Collectief Midden-Delfland / ANV Vockestaert							
Looptijd	Doorlopend							
Investing	Niet nader genoemd							
Financiering	Programma Duurzaam Boer Blijven							

Maatwerkadviestraject starters-stoppers								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Lopend adviestraject binnen programma Duurzaam Boer Blijven							
Type project	Voucherregeling (Coaching en advies)							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven							
Stakeholders	Individuele boeren, Transitiefonds groen MD							
Looptijd	Doorlopend							
Investing	Niet nader genoemd							
Financiering	Programma Duurzaam Boer Blijven							

Bodem als Basis								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In de KRW-waterlichamen en in het 'overige/lokale' water is nog een opgave voor nutriënten. Een deel van de nutriënten is afkomst uit de agrarische percelen door uit- en afspoeling. Het doel van het project Bodem als Basis is om boeren te ondersteunen bij het streven naar een betere bodemkwaliteit, zodat hun bedrijven toekomstbestendig(er) worden. Dit betekent dat de bedrijven economisch gezond zijn en kunnen inspelen op (toekomstige) doelen voor waterkwaliteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit en natuur. Het project richt zich op het uitvoeren van bodemanalyses, het geven van bodemadvies op bedrijfsniveau en het organiseren van regio-specifieke, themagerichte kennisdeling. Door deze maatregelen kunnen boeren hun vakmanschap en ondernemerschap versterken en bijdragen aan een duurzamere landbouwpraktijk. Via het programma Duurzaam Boer Blijven komen agrariërs in beeld om deel te nemen. Momenteel participeren 23 deelnemers. Verwachting is dat het aantal deelnemers de komende jaren uitbreidt naar de 30 à 35 deelnemers. Door het analyseren van de huidige bodem en kennisuitwisseling over mogelijke verbeteringen, kan de hoeveelheid nutriënten die van de landbouw bodems uit- en afspoelen verminderen. Daarnaast kan een gezonde bodem zorgen voor een betere opname van de nutriënten door het gewas waardoor minder (kunst)mest nodig is.							
Type project	Onderzoek en coaching agrarische bedrijven							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven / LTO Noord							
Stakeholders	Gemeente Midden-Delfland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Delflandsgroen Individuele boeren							
Looptijd	2025-2027							
Investing	€ 186.000							
Financiering	€ 104.300 HDD via de Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) impulsregeling € 81.700 is toegezegd Maatregelenpakket ZH-PLG 2025							

Stikstofreductie door aanpassing rantsoen								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het doel is om een nóg verdergaande stikstofreductie op de agrarische bedrijven in het BPL Midden-Delfland te bereiken en daarmee een verbeterde waterkwaliteit. Binnen het studieprogramma kringlooplandbouw heeft de sector zichzelf de ambitie opgelegd om het stikstofbodemoverschot te verlagen naar 75 kg N/ha per jaar en een maximale stikstofemissie van 40 kg/ha per jaar. De huidige gemiddelde score voor het stikstofbodemoverschot ligt op 96 kg N/ha per jaar (na correctie voor veengrond) en 45 kg/ha per jaar voor de stikstofemissie. Het voorliggende project draagt bij aan het bereiken van deze doelstelling door een verdieping aan te brengen binnen het 'bestaande' studieprogramma van het programma Duurzaam Boer Blijven. Stikstofreductie door aangepast rantsoen focust op het verlagen van het stikstofbodemoverschot via optimalisatie van het veevoer. Door individuele begeleiding wordt het rantsoen afgestemd op betere benutting van stikstof, wat leidt tot minder verliezen naar bodem en water. De resultaten worden gedeeld in plenaire bijeenkomsten, wat de kennisdeling versterkt. <i>Doelbereik</i> Dit project draagt bij aan doelbereik voor de nutriënten voor zowel KRW als overig/lokaal water en aan een reductie van stikstofemissies via de lucht.							
Type project	Coaching en kennisdeling							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven							
Stakeholders	Gemeente Midden-Delfland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Delflands Groen, individuele boeren							
Looptijd	2025-2027							
Investering	€ 90.000							
Financiering	HHD met middelen via Deltaplan Agrarisch Waterbeheer impulsregeling (DAW)							

Actief stimuleren korte ketens								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Een duurzaam economisch verdienmodel is noodzakelijk voor de duurzame landbouw in het BPL als drager van het gebied. De korte ketens van lokaal geproduceerd voedsel naar de stad vormt hierin een cruciaal onderdeel. In Midden-Delfland zijn er verschillende boeren die streekproducten maken en verkopen. Dit gebeurt via huisverkoop, streekproductenwinkels, supermarkten, groothandels, enz. Boeren brengen zelf hun producten aan de man zoals bv Kaas en zuivelboerderij van Winden in Schipluiden of doen dat in coöperatieverband. Voorbeeld hiervan is de Delflandse Kaasmeesters, een samenwerking tussen twee melkveehouders die boerderijkaas maken. Daarnaast is er nog de coöperatie Heerlijk Van Dichtbij die streekproducten uit Midden-Delfland en Westland naar zakelijke afnemers in de omringende steden brengt, de gezamenlijke korte keten. In 2025 is een projectplan opgesteld en subsidie verkregen bij de provincie Zuid-Holland. De stap van pionieren naar verduurzamen, van startup naar scale-up, vraagt om meer dan lokale inzet. Het vraagt om een gezamenlijke structuur, bestuurlijke betrokkenheid, verdere professionalisering en strategische regie. Het projectplan beschrijft hoe we als regio werken aan die volgende stap: sterke, zichtbare en schaalbare korte ketens. Een aanjager moet hierin een sleutelrol vervullen: als verbinder, strateeg en versneller. • De deelnemende organisaties van de Landschapstafel gaan binnen hun bedrijfsrestaurants en kantines streekproducten uit het BPL Midden-Delfland verkopen. • Alle deelnemende organisaties stellen een contactpersoon aan die werk gaat maken van korte ketens en streekproducten.							
Type project	Samenwerking							
Trekker	Gemeente Midden-Delfland							
Stakeholders	Alle deelnemers aan de Landschapstafel							
Looptijd	2025-2027							
Investing	€ 170.000							
Financiering	Gemeente Midden-Delfland: middelen voormalig recreatieschap Gemeente Delft: middelen voormalig recreatieschap Subsidie provincie Zuid-Holland (Srg)							

Nieuwe projecten

Agricycling								
Programma- doelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Agricycling is een initiatief dat natuurlijke reststromen uit de omgeving composteert tot hoogwaardige compost. Het doel is om deze compost in te zetten als vervanger van kunstmest, waardoor de landbouw minder afhankelijk wordt van gebiedsvreemde inputs. Dit sluit aan bij de principes van kringlooplandbouw, waarbij boeren streven naar maximale benutting van eigen middelen, zoals ruwvoer en mest. Door het gebruik van gebiedseigen compost wordt de bodem gezonder, krijgt een groter vermogen om water vast te houden en neemt de uitspoeling van nutriënten naar het oppervlaktewater af. Daarmee levert Agricycling een directe bijdrage aan het verbeteren van de waterkwaliteit en het sluiten van lokale kringlopen. <i>Beoogd resultaat</i> Agricycling Delfland introduceert een circulair systeem waarbij natuurlijke reststromen uit de regio worden gecomposteerd tot hoogwaardige compost. Deze compost vervangt deels kunstmest, wat leidt tot minder gebiedsvreemde input en minder uitspoeling. In vier fasen wordt toegewerkt naar een coöperatie van boeren die gezamenlijk deze kringloop sluiten. <i>Doelbereik</i> Door het gebruik van hoogwaardige compost kan de kunstmestgift worden verminderd, waardoor minder nutriënten uitspoelen naar het oppervlaktewater. En door de verbetering van de bodemstructuur is de kans op af- en uitspoeling van nutriënten kleiner (connectie met de maatregelen Bodem als basis). Daarnaast draagt het project bij het herontwerpen van agrarische verdienmodellen die zijn gebaseerd op (duurzame) doelen.							
Type project	Samenwerking							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven – LTO Noord							
Stakeholders	LTO Noord, LTO Delflands Groen, Gemeente Midden-Delfland, Hoogheemraadschap van Delfland							
Looptijd	2026-2027							
Investing	€ 138.000							
Financiering	Hoogheemraadschap Delfland via de subsidie Deltaprogramma Agrarisch Water							

Coöperatieve aanschaf compostomzetter								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Met het project 'agricycling' wordt in vier fasen toegewerkt naar een coöperatie van boeren die gezamenlijk deze kringloop sluiten. Om het de boeren mogelijk te maken om compost van een goede kwaliteit te maken op hun erven is het nodig om een gezamenlijke machine aan te schaffen om de composthopen ('rillen') regelmatig te keren. Na dat via het project agricycling een coöperatie is opgericht, is ondersteuning bij de aanschaf van deze compostomzetter gewenst.							
Type project	Investering in materieel							
Trekker								
Stakeholders	Agricycling Coöperatie nog op te richten							
Looptijd	Vanaf 2028							
Investing	€ 300.000							
Financiering								

Pilot prototype stoffenbalans								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	De provincie Zuid-Holland heeft een prototype stoffenbalans opgesteld. Deze is in theorie klaar voor gebruik. De provincie wil deze nu gaan uittesten. Binnen het BPL zijn meerjarige gegevens beschikbaar, die zijn verzameld in het kader van het Kringloopcertificaat. De provincie heeft te kennen gegeven daarom BPL MD als pilot te gebruiken om de het prototype stoffenbalans in de praktijk te testen. Als dit goede resultaten geeft, vormt dit prototype stoffenbalans de eerste stap naar borging van de KPI's.							
Type project	pilot							
Trekker	PZH							
Stakeholders	Deelnemers Kringlooplandbouw							
Looptijd	2026-2027							
Investing	PZH							
Financiering	PZH							

Grond behouden voor agrarische (natuur)doeleinden								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Landbouwgrond is schaars en de behoefte aan landbouwgrond om meer doelstellingen en ruimtelijke opgaven te realiseren in het gebied neemt toe. Door de jaren heen is de prijs van de grond in Midden-Delfland ten opzichte van andere gebieden niet extreem gestegen, mede dankzij het restrictieve overheidsbeleid. Maar de huidige grondprijzen zijn wel zodanig hoog dat boeren die grond willen aankopen om de veebezetting per hectare te verlagen, en daarbij hun bedrijfsopzet willen aanpassen naar biologisch of natuur-inclusief boeren, tegen problemen aan lopen. Voor een nieuwe generatie boeren is het niet meer vanzelfsprekend dat ze hun familiebedrijf kunnen voortzetten. Voor “zij-instromers” die een bedrijf van een stoppende boer zonder opvolging willen overnemen is het erg moeilijk om een grondpositie te verwerven. De inzet van het Transitiefonds Groen Midden-Delfland is om gronden te behouden en zo mogelijk de beschikbare hoeveelheid grond uit te breiden voor de kleine en middelgrote agrarische bedrijven die de transitie naar natuur-inclusief boeren nastreven en daarmee bijdragen aan versterking van de landschappelijke kwaliteit. Dit zijn de boeren die op een natuurlijkvriendelijke wijze hun agrarische bedrijfsvoering willen verbinden aan de ecologische en landschappelijke opgaven. Het Transitiefonds heeft geen intenties om gronden te gaan verwerven om een grondbank te vormen. Verwerven van gronden moet steeds gekoppeld zijn aan één of meer bedrijven die deze gronden nodig hebben voor een adequate bedrijfsvoering. Een uitzondering daarop kan zijn dat gronden in de verkoop komen die naar een eigenaar buiten de landbouw lijken te gaan. In dat geval zal het Transitiefonds proberen, met behulp van investeerders en of publieke middelen, deze gronden te behouden voor de agrarische bedrijven in Midden-Delfland. Een andere mogelijkheid, waarbij gronden wel (tijdelijk) bij het Transitiefonds of een investeerder uit het netwerk van de het fonds terecht komen, is als bijvoorbeeld bij een bedrijfsovername of bij de behoefte aan extra grond de agrariër de middelen niet heeft om dit te bekostigen. In dat geval kan het Transitiefonds of een investeerder uit het netwerk van het fonds de gronden kopen en verpachten aan de agrariër. Met daarbij een recht op koop zodra de middelen daarvoor zijn. De pachtopbrengsten leveren een bescheiden rendement van bijvoorbeeld 2%. Het gerealiseerde maatschappelijk rendement kan een financier opnemen in zijn CSRD-rapportage.							
Type project	Grondtransacties							
Trekker	Transitiefonds groen Midden-Delfland							
Stakeholders	Individuele boeren							
Looptijd	Vanaf 2026							
Investering	Niet nader genoemd							
Financiering	Investeerders							

Opstellen BPL RO-advies								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Voor meerdere gemeenten valt een deel of hun hele buitengebied binnen het BPL. Elke gemeente maakt eigen afwegingen voor de ruimtelijke regels die daar gelden. Dit leidt ertoe dat deze regels van gemeente tot gemeente verschillend zijn. Bij verbreding en extensivering hebben boeren hierdoor in de ene gemeente meer mogelijkheden dan in de andere voor functiewijziging of toevoegen bouwwerken. Om een gelijkwaardig speelveld te verkrijgen voor alle agrariërs is een zekere uniformering en gezamenlijke afstemming over de regels en omgevingsvergunningen gewenst. Borgen van de ruimtelijke kwaliteit is de opdracht aan BPL MD. Onder dit project gaan gemeenten hun ruimtelijke regels vergelijken en gezamenlijk randvoorwaarden formuleren voor toevoegen van functies of bouwwerken. Dit leidt tot een BPL-advies aan gemeenten bestaande uit afwegingskader, voorbeeldregels en maatwerkafspraken in RO. Gemeenten behouden wel de ruimte voor eigen afwegingen in hun ruimtelijk beleid.							
Type project	RO regelgeving							
Trekker	Nader te bepalen							
Stakeholders	Gemeenten							
Looptijd								
Investering								
Financiering								

Inventariseren Catalogus GroenBlauwe Diensten BPL								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Om de ecologische veerkracht van landbouwsystemen te vergroten en natuur en landschap centraal te stellen in de bedrijfsvoering gaan overheden zich inzetten om de mogelijkheden uit te breiden om financieel bij te dragen door het belonen van landschapsbeheer en ecosysteemdiensten door agrariërs. Het Groenfonds Midden-Delfland heeft in 2003 een pakket groenblauwe diensten opgesteld. In overleg met het Groenfonds kan gezocht worden naar uitbreiding op basis van de Catalogus GroenBlauwe Diensten van BIJ12.							
Type project								
Trekker	Nog niet bepaald							
Stakeholders	Gemeenten, Groenfonds Midden-Delfland ANL Vockestaert, LTO Delflands Groen, Transitiefonds Groen Midden-Delfland							
Looptijd								
Investering								
Financiering								

Verbeteren waterkwaliteit

Lopende projecten

Ecokleurkoers								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Geoptimaliseerd maaionderhoud is één van de maatregelen, die het Hoogheemraadschap inzet om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren en de biodiversiteit te bevorderen. Door in watergangen met voldoende breedte (watergangen met ruimere dimensies dan voor de water af- en aanvoer noodzakelijk is) water- en oeverplanten te sparen, wordt een bijdrage geleverd aan de verbetering van de (ecologische) waterkwaliteit. Op deze wijze kunnen er in de watergangen foerageer-, paai-, opgroei-, en schuilmogelijkheden voor de aanwezige dieren ontstaan. De achtergebleven planten zorgen in het volgende voorjaar voor goede leefomstandigheden (habitat) voor soorten in de watergang. De keur/legger biedt ruimte om geoptimaliseerd maaionderhoud toe te passen dat meer gericht is op de ecologie van de watergang. De implementatie van de ecokleurenkoers binnen HH Delfland vindt plaats aan de hand van de ‘Plan-Do-Check-Act-cyclus’. De beleidsaanpassing, implementatie en evaluatie vindt plaats binnen een lange termijn cyclus - PDCA-cyclus beleid. Deze schept de randvoorwaarden voor geoptimaliseerd maaionderhoud in het beheergebied van Delfland. De uitvoering in de praktijk op jaarlijkse basis is beschreven in de PDCA-cyclus Ecokleuren. Beide cycli starten met ingang van deze beleidsnotitie en zijn met elkaar verweven door gedeeltelijk dezelfde monitoringsinstrumenten te gebruiken. Om de 3 à 5 jaar dienen de opgedane ervaringen in de Ecokleuren-cyclus als input voor de evaluatie binnen de beleidscyclus, voordat beide cycli opnieuw worden doorlopen. Concreet betekent dit uitwerking van een kaart van potentiële locaties op basis van de ontwikkelde afwegingsmethodiek, waaronder afstemming met externe belanghebbende zoals medeoverheden, de integratie in eigen werkprocessen zoals onderhoud en handhaving (schouw), monitoring en rapportage en de evaluatie van de effecten van het beleid en de uitvoerbaarheid van het beleid zelf. <i>Doelbereik</i> Deze maatregel draagt bij aan het behalen van de ecologische KRW doelen op de plekken waar geen ruimte is voor natte ecologische zones. Ecologische waterkwaliteit en groenblauwe dooradering: Ecologisch maaionderhoud bevordert een hogere biodiversiteit en zorgt voor het ontstaan van verbindingen tussen aquatische leefgebieden (kernegebieden) door middel van kleinere stapstenen en groene watercorridors. Een geoptimaliseerd (ecologisch) onderhoud ondersteunt zodoende de robuustheid van het ecologische netwerk (bestaand uit vispaaiplaatsen, natuurvriendelijke oevers en waterplantzones met verschillende vegetatiegemeenschappen en successiestadia). Het is de verwachting dat de ecokleurenkoers in samenhang met de overige waterkwaliteitsmaatregelen tot toename van de robuustheid van het systeem leidt, waardoor exoten minder kunnen woekeren. Blijkt dit echter (in lokale situaties) niet het geval, dan kan een toename in groei en verspreiding van deze soorten als gevolg van de ecokleurenkoers tot bijstelling van de ecokleuren in bepaalde gebieden voeren.							
Type project	Implementatie ecologisch beheer en onderhoud							
Trekker	Hoogheemraadschap van Delfland							

Stakeholders	Gemeenten in het beheergebied
Looptijd	2023-2030
Investering	Niet nader genoemd
Financiering	Opgenomen in beheerbudgetten van HHD

Verdiepingsgroep Waterkwaliteit								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Lopende studiegroep binnen programma Duurzaam Boer Blijven							
Type project	Uitwisseling ervaring en kennis							
Trekker	Programma Duurzaam Boer Blijven / HHD							
Stakeholders	Individuele boeren en LTO Delflands groen							
Looptijd	Doorlopend							
Investering	Niet nader genoemd							
Financiering	Programma Duurzaam Boer Blijven							

Taskforce waterkwaliteit Westland								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Doel van de Taskforce Waterkwaliteit Westland is het realiseren van een doorbraak in de waterkwaliteit over de periode 2023-2027. Hierdoor werken gemeente Westland, het Hoogheemraadschap van Delfland en de Omgevingsdienst Haaglanden samen aan een aantrekkelijke leefomgeving en het halen van de KRW doelen. Een verbetering van de waterkwaliteit in Westland werkt door in de waterkwaliteit van Midden-Delfland. Door een gezamenlijke verkenning hebben we over het afgelopen half jaar 30 kansen voor de waterkwaliteit in beeld gebracht waar we de komende vijf jaar in ieder geval op in willen zetten.							
Type project	Samenwerking gericht op uitvoering							
Trekker	Gemeente Westland							
Stakeholders	• Omgevingsdienst Haaglanden • Hoogheemraadschap Delfland							
Looptijd	2023 – 2027							
Investering	Loopt via project							
Financiering	Loopt via project							

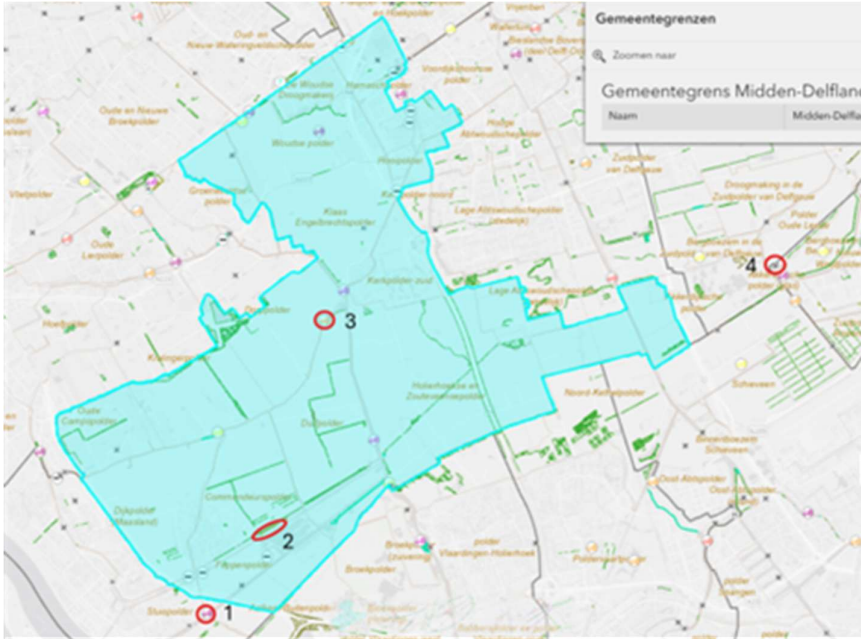
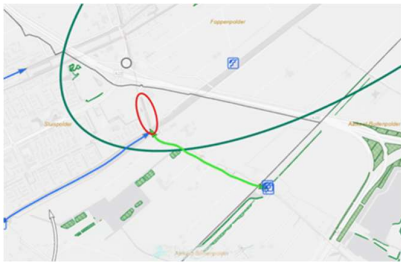
Afsprakenkader emissieloze kas								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het doel van dit afsprakenkader is: het op een zo efficiënt mogelijke manier regionaal samenwerken om een (nagenoeg) nulemissie vanuit de glastuinbouw naar het oppervlaktewater, bodem en ondiepe grondwater (als emissieroute naar het oppervlakte water) te realiseren in 2027, conform de visie van het Platform Duurzame Glastuinbouw. Bij het terugdringen van de emissies ligt de focus op nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. De betrokken gemeenten, waterschappen en glastuinbouwsector werken samen omdat zij, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en taken, een rol hebben bij het realiseren van een (nagenoeg) nulemissie in 2027. De samenwerking moet dienen als katalysator, door acties onderling af te stemmen en nieuwe initiatieven te agenderen.							
Type project	Samenwerking gericht op uitvoering							
Trekker	Gemeente Westland							
Stakeholders	• Glastuinbouw Nederland (Westland en Oosteland) • Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard • Hoogheemraadschap van Delfland • Provincie Zuid-Holland • Gemeenten Westland, Lansingerland, Zuidplas, Waddinxveen, Midden-Delfland en Pijnacker-Noordorp							
Looptijd	2023 – 2027							
Investering	Loopt via project							
Financiering	Loopt via project							

Ecologische baggeren								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In de KRW-waterlichamen en in het 'overige/lokale' water is nog een opgave voor nutriënten. Een deel van de nutriënten is afkomst uit de nutriëntrijke bagger die in veel watergangen aanwezig is. Om te komen tot doelbereik voor nutriënten moeten verschillende bronnen worden gereduceerd. Dit project draagt bij aan het verminderen van nutriëntenemissies en het verbeteren van de groeiomstandigheden voor waterplanten, waardoor het doelbereik voor nutriënten en vegetatie in zowel KRW als overig/lokaal water dichterbij komen. Dit project betreft een aanpassing van het beheer van de watergangen door HH Delfland en gemeenten. Met ecologisch baggeren wordt al het slib uit een watergang verwijderd. Dit wijkt af van de reguliere aanpak waarbij het slib tot een vastgestelde leggerdiepte wordt verwijderd. Dit betreft een ander soort ecologisch baggeren dan benoemd in het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, waarbij met ecologisch baggeren bedoeld wordt dat de manier van baggeren wordt aangepast zodat er minder schade ontstaat aan het habitat van waterplanten en waterdiertjes. Bij het ecologische baggeren zoals bedoeld in dit project wordt het slib tot de vaste (oorspronkelijke) bodem verwijderd waardoor (onder)waterplanten zich makkelijker vestigen. Daarnaast heeft het een positief effect op de nutriëntenbelasting van het water omdat het slib een bron van nutriënten is. Momenteel rondt HHD een kansenkaart met gebieden die geschikt zijn voor ecologisch baggeren af. Komende tijd zal worden gekeken hoe dit in de bestaande baggercyclus kan worden geïntegreerd. In gesprekken met gemeenten, zoals in de Staat van ons Water, zal worden besproken hoe/waar gemeenten dit kunnen toepassen. <i>Doelbereik</i> Verbeteren waterkwaliteit voor de nutriënten en waterplanten voor zowel KRW als overig/lokaal water.							
Type project	Aanpassing beheer							
Trekker	HHD							
Stakeholders	Gemeenten BPL MD							
Looptijd	2026-2030							
Investering	Er is nog geen inschatting te geven van het verschil in beheerkosten.							
Financiering	Kosten worden in deze fase gedragen door het hoogheemraadschap van Delfland.							

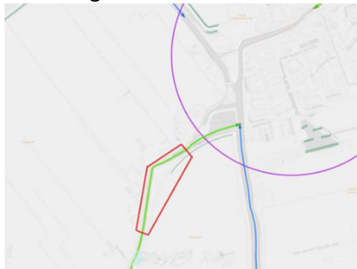
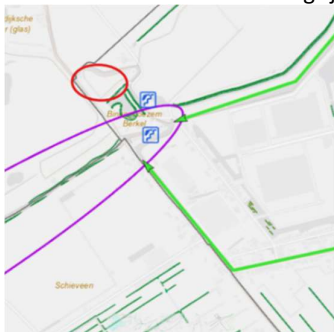
Staat van ons water								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het verbeteren van de waterkwaliteit gaat samen met het creëren van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Dit is een complexe opgave, die veel verschillende thema's raakt en van belang is voor gemeenten en hoogheemraadschap. In een 'Staat van ons Water' bundelt het hoogheemraadschap samen met een gemeente gebiedskennis, ervaring en perspectieven om inzicht te krijgen en een gedeeld verhaal op te bouwen. Dit verhaal bestaat uit een aantal bouwstenen: een lonkend perspectief, de belangrijkste knelpunten voor het gebied, en korte en lange termijn maatregelen. Een 'staat van ons water' geeft een gedeelde basis voor hoe gemeente en het hoogheemraadschap verder samen kunnen werken aan het verbeteren van een schone en gezonde blauwe leefomgeving. Een 'Staat van ons Water' ontstaat tijdens een aantal fysieke bijeenkomsten met medewerkers van een gemeente en van HH Delfland. Samen kijken we naar deelgebieden, knelpunten en mogelijke maatregelen op terreinen als ecologie, riolering, klimaat, inrichting van de openbare ruimte en onderhoud. Met hulp van een tekenaar werken we aan een gedeeld, geïllustreerd verhaal: een co-visualisatie. Het inzicht dat tijdens de werksessies ontstaat is een gedeeld inzicht, en gaat niet alleen over het gebied en de opgave, maar ook over elkaar. Beide partijen leren elkaar beter kennen, waardoor een bredere basis ontstaat voor verdere samenwerking. Het gedeelde verhaal wordt vervolgens ingezet voor bewustwording en kennisdeling binnen beide organisaties. Op deze manier wordt waterkwaliteit een integraal onderdeel van meerdere beleidsvelden en kan het beter landen in bijvoorbeeld uitvoeringsagenda's of omgevingsprogramma's. Op basis van een 'Staat van ons water' kunnen concrete maatregelen volgen, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers of het terugdringen van emissies. In meer algemene zin probeert het project een bewustwording binnen verschillende beleids- en werkvelden te stimuleren. Deze bewustwording moet leiden tot aanpassingen van beleid en praktijk, waardoor uiteindelijk de waterkwaliteit verbetert. Het project 'Staat van ons water' is al in een aantal gemeenten binnen Delfland doorlopen en de samenwerking tussen hoogheemraadschap en gemeente op het gebied van waterkwaliteit verbetert en krijgt een stabiele basis.							
Type project	Samenwerking uitlopend op het nemen van maatregelen							
Trekker	HHD							
Stakeholders	Gemeenten BPL MD (Alle gemeenten in beheergebied van HHD)							
Looptijd	2026-2030 Met gemeente Pijnacker-Nootdorp is een 'Staat van ons water' in 2025 afgerond. De staat van ons water dient in deze gemeente o.a. als input voor het omgevingsprogramma. In kwartaal 4 van 2025 en kwartaal 1 van 2026 werkt het hoogheemraadschap samen met gemeente Midden-Delfland aan een 'Staat van ons water'.							

	Met gemeente Delft wordt in 2026 samengewerkt aan een 'Staat van ons water'.
Investering	Er is capaciteit nodig vanuit gemeente en het hoogheemraadschap. Het gaat om medewerkers vanuit o.a. water, groen, riolering, openbare ruimte, klimaat, onderhoud, ruimtelijke ontwikkeling, ecologie. Het betreft gemiddeld 3 werksessies van een halve dag per gemeente, met tussentijds terugkoppeling en reflectie.
Financiering	Kosten worden in deze fase gedragen door het hoogheemraadschap van Delfland.

Nieuwe projecten

Uitvoering netwerk Natte Ecologische Zones (NEZ) – verkenning 2 kansen								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het NEZ-netwerk is een ruimtelijke indeling om te zorgen dat vissen zoals snoek en bittervoorn door ons gebied kunnen verplaatsen en hier genoeg foerageer en paaigebieden hebben. HHD geeft uitvoering aan het natte ecologische zone netwerk (NEZ) en heeft voor de komende jaren 4 kansen geïdentificeerd. Deze vergroten de ecologische robuustheid van het watersysteem en dragen daarmee bij aan de KRW-doelen. De twee kansen op locaties 1 en 2 beschreven in dit project zijn kansen waarvan de potentie verkend moet worden. De kansen 3 en 4 betreffen concrete kansen waarvan duidelijk is dat ze kunnen worden uitgevoerd (zie volgend project). Kaart van de locaties van de maatregelen: 1. <i>Gaag t.o.v. 28</i> Perceel is nog van de provincie maar zou door HHD omgevormd kunnen worden tot een natte ecologische zone. Er moeten nog wel een paar dingen uitgezocht worden voor dit project want de kering ligt nu langs de waterlijn en deze moet verplaatst worden. 2. <i>Geul achter de vlak</i> Het landje is in eigendom van de Provincie. Zij zijn eventueel geïnteresseerd om gezamenlijk de ontwikkeling van dit landje aan te pakken. Waterhuishoudkundig is hier een onwenselijke situatie met een duiker die water onder de boezem door							

	afvoert. Voor een wenselijkere situatie zou het landje ontpolderd kunnen worden en wellicht met natuurmonumenten worden afgestemd wat betreft aansluiting op aanliggende gebieden. <i>Doelbereik</i> Met het realiseren van deze maatregelen dragen we bij aan het halen en in stand houden van de KRW doelen voor ecologie.
Type project	Uitvoering (en beheer)
Trekker	HHD
Stakeholders	Gemeenten en grondeigenaren, waaronder PZH
Looptijd	2025-2030 De verschillende projecten hebben een andere uitwerktijd, het project Noordvliet is al helemaal uitgewerkt maar de projecten Geul achter de Vlak, Gaag t.o.v. 28 en Kortbuurt gaan binnenkort uitgewerkt worden. Noordvliet start mogelijk najaar 2025. De andere drie projecten starten in 2026 of in 2027.
Investering	Nader te bepalen
Financiering	HHD Gevraagd aan provincie ZH: <i>De gevraagde bijdrage vanuit de provincie is in eerste instantie medewerking bij het realiseren van de kansen voor waterkwaliteit bij de projecten Gaag t.o.v. 28 en Geul achter de vlak. Dit betreft grond van de provincie.</i>

Uitvoering netwerk Natte Ecologische Zones (NEZ) – uitvoering 2 kansen								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het NEZ-netwerk is een ruimtelijke indeling om te zorgen dat vissen zoals snoek en bittervoorn door ons gebied kunnen verplaatsen en hier genoeg foerageer en paaigebieden hebben. HHD geeft uitvoering aan het natte ecologische zone netwerk (NEZ) en heeft voor de komende jaren 4 kansen geïdentificeerd. Deze vergroten de ecologische robuustheid van het watersysteem en dragen daarmee bij aan de KRW-doelen. De kansen 3 en 4 beschreven in dit project zijn concrete kansen waarvan duidelijk is dat ze kunnen worden uitgevoerd. De kansen 1 en 2 in het volgende project zijn nog in het stadium van verkenning. Kaart van de locaties van de maatregelen, zie hierboven vorige projectfiche. 3. <i>Kortebuurt</i> Bij Kortbuurt is pas een duiker geplaatst die makkelijk passeerbaar is voor vis. In dit stukje water wat direct contact staat met de Boonervliet kan een vispaaiplaats worden gemaakt. 4. <i>Noordvliet</i> De huidige waterplantzone wordt momenteel niet meer beschermd doordat de plank op de waterlijn is verdwenen. Om de waterplantzone verder te behouden en ook uit te laten bereiden is het belangrijk om voor deze zone een luwte te creëren. <i>Doelbereik</i> Met het realiseren van deze maatregelen dragen we bij aan het halen en in stand houden van de KRW doelen voor ecologie.							
Type project	Uitvoering (en beheer)							
Trekker	HHD							
Stakeholders	Gemeenten en grondeigenaren							
Looptijd	2025-2030							

	De verschillende projecten hebben een andere uitwerktijd, het project Noordvliet is al helemaal uitgewerkt maar het project Kortbuurt gaat binnenkort uitgewerkt worden. Noordvliet start voorjaar 2026. De andere drie projecten starten in 2026 of in 2027.
Investering	€ 450.000
Financiering	HHD Gevraagd aan provincie ZH: € 340.000 (75% van de uitvoeringskosten)

Afgeronde projecten

Waterharmonica Vlaardingen (2025)

Verhogen klimaatbestendigheid

Lopende projecten

Vitaliseren bossen in recreatiegebieden BPL								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Binnen het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) zijn 22 recreatiegebieden gelegen. Hier is de kans om circa 30 hectare extra bos te realiseren en te investeren in de vitaliteit en de biodiversiteit binnen deze recreatiegebieden. De inzet van dit project is gericht op verhoging van de bosvitaliteit door samenhangend in te zetten op 1) regulier beheer en groot onderhoud 2) vitaliteitsimpuls en 3) bosuitbreiding. De doelen en maatregelen zijn gericht op het realiseren van vitale en toekomstbestendige bossen met meerwaarde voor klimaat (meer CO2-vastlegging), natuur (meer biodiversiteit) en recreatie (hogere opvangcapaciteit en belevingswaarde). Het project is gericht op uitvoering en geeft invulling aan de uitvoeringsgerichte opgaven die met het 'Ontwikkelingsperspectief bossen recreatiegebieden Hof van Delfland' (2022) geagendeerd zijn.							
Type project	Nadere plantuitwerking (van schets naar bestek) en direct daarna realisatie							
Trekker	Staatsbosbeheer							
Stakeholders	• Coöperatie Beheer Groengebieden Midden-Delfland. • Provincie Zuid-Holland • Overige gebiedspartners (ondernemers, stichtingen, bewoners)							
Looptijd	4 jaar (2024-2028)							
Investering	De totaal financieringsvraag voor vitalisering en bosuitbreiding bedraagt 1,6 miljoen euro. De aanlegkosten voor één hectare bos zijn geraamd op gemiddeld 25.000 euro per hectare. De kosten omvatten planvorming, nazorg en personele kosten. Budget voor afwaardering van de grond (van landbouw naar natuur) is in deze gebieden niet nodig.							
Financiering	Via het Maatregelenpakket ZHPLG 2025							

Afgeronde projecten

Verkenning Naar een waterneutrale polder in het BPL (2024)

Verhogen en versterken biodiversiteit en groenblauwe netwerken

Lopende projecten

Aanvalsplan grutto via Weidevogelpact MD								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Kern van dit project is een doorstart geven aan het Weidevogelpact met provinciale financiering nu het IODS-geld is uitgeput en hiermee invulling te geven aan het Aanvalsplan Grutto. Het ultieme doel is om een gezonde populatie boerenlandvogels inclusief grutto te hebben in de polders van Midden-Delfland. Het gaat om optimaliseren en verbeteren van de leefomgeving voor weidevogels, om het aantal broedparen te vergroten en het broedsucces te verhogen naar boven 65%. Middel is het realiseren van circa 500 hectare extra weidevogelgebied (in 2040). Dit betekent dat gemiddeld per boer minstens 20% van de weidepercelen onder zwaar agrarisch weidevogelbeheer vallen. Dit is 5% meer dan in het huidige 'agrarisch bod' in het Kringloopcertificaat, waar ingezet wordt op 15%. Als doel voor 2030 is 15% wel voldoende. Het werken aan dit doel vraagt om een aanzienlijke inzet op meerdere terreinen, zoals dit de afgelopen jaren is gedaan vanuit het Weidevogel Pact: uitbreiding agrarisch weidevogelbeheer, doorvoeren weidevogel beheermaatregelen buiten agrarisch gebied (in de recreatiegebieden), vergroten openheid landschap, kavelruil en grondverwerving, predatiemonitoring en -beheer, ganzenbeheer, clustering van gebieden, versterking van het Agrarisch Collectief en communicatie over weidevogel(beheer), ondersteuning vrijwilligers ANV Vockestaert, Weidevogelgroep en Natuurlijk Delfland. Maar ook om inrichtingsmaatregelen, zoals (greppel) plasdras, beperkte mestgift, hoog slootpeil, kruidenrijk grasland. Collectief Midden-Delfland zorgt voor de pakketten en contracten met de agrariërs. Onder het Programma Duurzaam Boer Blijven is een verdiepingsgroep Kruidenrijk grasland actief. Door kennisuitwisseling en informatie worden agrariërs gesteund om meer variatie in hun graslanden aan te brengen. Dit draagt bij aan biodiversiteit binnen het agrarisch gebied en binnen weidevogelgebied aan de vogelstand. De provincie heeft onder het Aanvalsplan Grutto in 2025 opdracht verleend om een verkenning uit te voeren binnen hele BPL. In deze verkenning zijn twee gebieden met meerdere clusters weidevogels aangewezen als AVG west (1.626 ha) en oost (994 ha), 2 gebieden met potentieel en een zoekgebied corridor (zie: Verkenning Aanvalsplan Grutto BPL – versie nov 2025).							
Type project	Dit is een combinatie van samenwerking, communicatie en fysieke maatregelen. De schaal is het hele BPL MD. Met het verlengen van het Weidevogelpact en de opnieuw blijvend ondersteunen hiervan vanuit de provincie met een Uitvoeringsovereenkomst Aanvalsplan Grutto kunnen partijen in het gebied op meerdere vlakken de weidevogels stimuleren.							
Trekker	Weidevogelpact MD							
Stakeholders	Partijen Weidevogelpact MD • ANV Vockestaert / Agrarisch Collectie MD • Natuurlijk Delfland (KNNV) • Natuurmonumenten							

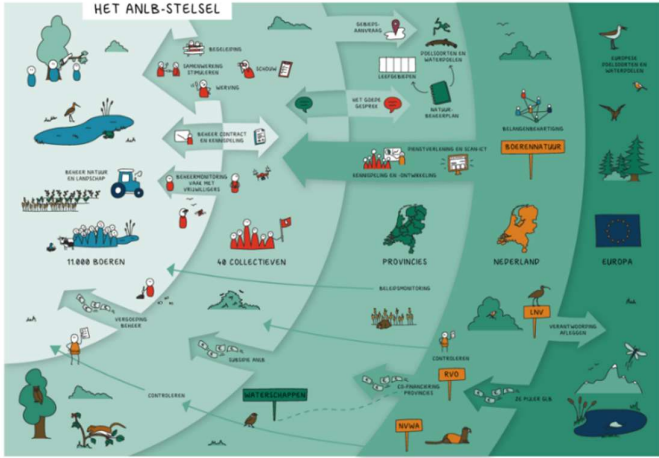
	• Vogelwerkgroep Midden-Delfland Overige partijen o.a. • Gemeente Midden-Delfland, trekker Programma Duurzaam Boer Blijven • Provincie Zuid-Holland • Gemeenten Pijnacker-Nootdorp, Maassluis, Vlaardingen, Berkel en Rodenrijs, Rotterdam • Hoogheemraadschap van Delfland (voor peil en waterkwaliteit/ biodiversiteit als maatschappelijk doel) • Friesland Campina (biodiversiteitsfonds) • Staatsbosbeheer • Transitiefonds groen MD • LTO Delflands Groen
Looptijd	De samenwerkingsovereenkomst Weidevogelpact MD loopt nog tot december 2026, maar het (IODS) budget is uitgeput. De samenwerking zal in 2026 de trekker zijn om tot een nieuwe samenwerking en uitvoeringsplan te komen
Investing	<i>2026</i> Doorstart Weidevogelpact en opstellen uitvoeringsplan € 100.000 <i>Vervolgens ramingen 2026-2030</i> Procesgeld en overhead € 700.000 Kavelruil en grondverwerving € 4.000.000 Inrichting € 11.000.000 Beheer via ANLb en HHD/GBDA plus € 700.000 Publiekscommunicatie en relatiebeheer € 40.000
Financiering	Gevraagde bijdrage 2026 PZH voor doorstart Weidevogelpact en opstellen Uitvoeringsagenda 2026-2030: € 100.000 Vervolgfinanciering te bepalen in Uitvoeringsagenda 2026-2030

Natuurvriendelijke oevers (natte GBDA)								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In het gebied liggen kansen voor het uitbreiden van het percentage groenblauwe dooradering door het creëren van meer natuurvriendelijke oevers (nvo's). Nvo's verbeteren de biodiversiteit in het water en op het land. De hoeveelheid en diversiteit van waterplanten neemt erdoor toe. Dit heeft een positief effect op o.a. vissen en macrofauna. Nvo's hebben ook een positief effect op de terrestrische natuur: o.a. libellen, vogels en amfibieën profiteren van de aanleg van nvo's. Door nvo's neemt het aantal insecten toe, wat bijdraagt aan betere bestuiving en plaagreductie. Nvo's beschermen tegen het afkalven van de oever, dat helpt om te voorkomen dat veen 'weglekt' naar de sloot, waardoor extra slibvorming voorkomen wordt. Omdat slib in veensloten een belangrijke bron van broeikasgassen (methaan, kooldioxide en N₂O) is, dragen nvo's bij aan reductie van broeikasgasemissies. Daarnaast leggen nvo's koolstof, fijnstof en stikstof vast, zelfs meer dan houtige elementen. Dit zorgt voor verbetering van de waterkwaliteit en zorgt voor meer waterberging Dit project betreft zowel het proces om tot locaties te komen, als de aanleg van nvo's en waterplantzones met een minimale lengte van 25 meter en 3 tot 10 meter breed. <i>Fase 1: Planvorming.</i> De eerste stap in dit proces is om een adviesbureau in overleg met de gebiedspartners, de uitrol van nvo's uit te laten werken, om zo tot locaties voor nvo's en waterplantzones te komen. Ook in fase 1 is het opstellen van een subsidieregeling en de verkenning of deze via Groenfonds Midden-Delfland zou kunnen lopen. Vanuit het Maatregelenpakket 2025 is geld gereserveerd voor deze fase. <i>Fase 2: Uitwerking specifieke locaties van nvo's, inclusief ontwerp, bestek en kostenraming.</i> Ook in deze fase moet de subsidieregeling ondergebracht worden bij een beheerder van de subsidie. <i>Fase 3: Realisatie van nvo's (verdeeld in losse deelprojecten)</i> <i>Fase 4: Beheer en onderhoud</i> Voor agrariërs is in de huidige ANIb-pakketten een vergoeding voor het beheer van natuurvriendelijke oevers opgenomen.							
Type project	Fase 1: Verkenning locaties en opstellen subsidieregeling Fase 2-3: Uitwerking en uitvoering							
Trekker	PZH fase 1 uitwerking NVO, verkenning locaties en deelnemers; verkenning subsidieregeling en afstemming of dit via Groenfonds Midden-Delfland kan lopen Fase 2 en volgend nog te bepalen							
Stakeholders	Particuliere grondeigenaren / agrariërs / terrein beherende organisaties							
Looptijd	2026-2028							
Investering	Fase 1 € 500.000 Fase 2 – 3 € 1.500.000							
Financiering	PZH Maatregelenpakket 2025: € 500.000 (SPUK reeds toegezegd) <i>Inzet van de provincie om fase 1 tot uitvoering te brengen is van cruciaal belang.</i> <i>PZH aanvullend 2026-2027: € 1.500.000</i>							

Insectenbiotoop Kerkpolder								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Versterken van de biotoop van insecten in de Kerkpolder door het aanpassen van de huidige vegetatie middels beheer.							
Type project	Onderzoek							
Trekker	Gemeente Delft							
Stakeholders	- Staatsbosbeheer - Vogelwacht Delft - Verenigingen in Delft							
Looptijd	2024							
Investing	Kostenneutraal: omvorming door beheer							
Financiering	Niet van toepassing							

Vergroten biodiversiteit op boerenerven								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het Agrarisch Collectief MD voert de initiatieven onder het Biodiversiteitsfonds van Rotterdam de boer op uit.							
Type project								
Trekker	Agrarisch Collectief MD / Rotterdam de Boer op!							
Stakeholders	Individuele boeren							
Looptijd								
Investing								
Financiering								

Beloning voor Groenblauwe diensten - Groenfonds Midden-Delfland (puntensysteem)								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In 2000 is het convenant Harnaschpolder afgesloten door de gemeenten Midden-Delfland, Delft en later Den Haag en Maassluis. Dat resulteerde in een oprichting van St. Groenfonds Midden-Delfland. Het fonds steunt primair op natuurcompensatiegelden die, met name vanwege bebouwing van de Harnaschpolder, beschikbaar zijn gekomen. Groenfonds Midden-Delfland investeert vanuit het rendement in projecten die bijdragen aan het behoud van het open agrarische landschap en het versterken van de relatie tussen stad en land. De belangrijkste activiteit is het belonen van 'groenblauwe diensten' die agrariërs leveren. Vockestaert en LTO Delflands Groen kregen van het Groenfonds Midden-Delfland in 2003 de opdracht om een beloningssysteem voor groene diensten te ontwikkelen. Beloning aan deelnemers vindt plaats voor het behoud en onderhoud van oud grasland, landschapselementen (o.a. knobomen, fruitbomen, singels) en cultuurhistorische gebouwen. Maar ook voor bedrijfsopenstellingen voor educatieve en recreatieve doeleinden en voor "vliegende" (tijdelijke) wandelpaden over boerenland. Met boeren en enkele particuliere grondeigenaar worden hiertoe meerjarige contracten afgesloten. Agrarische natuurvereniging Vockestaert fungeert hierbij als intermediair (uitvoerder) tussen stichting en contractanten. https://www.vockestaert.nl/diensten/groenblauwe-diensten/groenfonds/ In 2023 is de regeling groenblauwe diensten geëvalueerd door een extern bureau. De Europese Commissie heeft de regeling goedgekeurd in het kader van de staatssteunregeling (De-Minimis regeling voor agrarische bedrijven).							
Type project	Uitvoeringsproject in uitvoering							
Trekker	Agrarisch Collectief Midden-Delfland / Agrarische Natuurvereniging Vockestaert							
Stakeholders	Groenfonds Midden-Delfland, agrariërs, grondeigenaren, eigenaren van historische boerderijen							
Looptijd	2024-2029 (huidige periode)							
Investering	250.000 per jaar (beheer inclusief educatie, vliegende wandelpaden ect.)							
Financiering	Rendement uit vermogen Stichting Groenfonds Midden-Delfland							

Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb)								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Per 1 januari 2016 is het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) ingevoerd als onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). De kern hiervan is een leefgebiedenbenadering voor (dier)soorten van internationaal belang op basis van een collectieve, gebiedsgerichte aanpak. Het ANLb gaat uit van een collectieve, gebiedsgerichte aanpak en –verantwoordelijkheid. De subsidie wordt mede gefinancierd door Europa, provincie en waterschap. Het Agrarisch Collectief Midden-Delfland voert het beheer uit ten behoeve van de doelen en doelsoorten van de leefgebieden Open Grasland, Dooradering, Water en Klimaat. Voor weidevogels (leefgebied Open Grasland) is dat momenteel ca 1850 ha. Hiervan is ca 500 ha zwaar beheer wat daadwerkelijk bijdraagt aan leefgebied verbetering. Het Collectief sluit contracten af met agrariërs onder zogeheten ‘pakketten’ voor grasland (o.a. weidevogelbeheer, ruige mest, kruidenrijk grasland), natte dooradering (o.a. NVO en baggerspuiten) en landschapselementen (o.a. knotbomen). https://www.vockestaert.nl/diensten/weidevogels/agrarisch-collectief-midden-delfland/							
								
Type project	Uitvoeringsproject in uitvoering							
Trekker	Agrarisch Collectief Midden-Delfland							
Stakeholders	Grondeigenaren- en gebruikers (zowel agrarisch als particulier) in Midden-Delfland, Vogelwerkgroep Midden-Delfland, provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland							
Looptijd	2023-2028							
Investering	€ 90.000 voor uitvoering (jaarlijks) en € 800.000 voor beheer (jaarlijks)							
Financiering	EU, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland							

Verbeteren Leefgebied boerenlandvogels								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	De provincie Zuid-Holland stelt jaarlijks de subsidieplafonds vast voor de regelingen onder de Subsidieregeling groen. Hieronder valt het verbeteren van het leefgebied boerenlandvogels. Het Agrarische Collectief Midden-Delfland maakt vrijwel jaarlijks gebruik van deze subsidie voor het verbeteren van het leefgebied van de weidevogels. Zo zijn mobiele waterpompen aangeschaft om plasdras te creëren op weidevogelpercelen, kunnen nestbeschermers ingezet worden, en een watermolentje geplaatst worden.							
Type project	Subsidieregeling							
Trekker	Agrarische Collectief Midden-Delfland							
Stakeholders	boeren							
Looptijd	Jaarlijks doorlopend							
Investering	Variabel							
Financiering	PZH Subsidieregeling groen							

Nieuwe projecten

Transitiepremie weidevogelboeren - FrieslandCampina								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	FrieslandCampina heeft in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en BoerenNatuur een regeling opgesteld om een transitiepremie te betalen aan weidevogelboeren. Het Agrarisch Collectief Midden-Delfland is hiervoor één van de pilotgebieden om de regeling in de praktijk te brengen.							
Type project	Vergoedingsregeling							
Trekker	Collectief Midden-DElfland							
Stakeholders	FrieslandCampina Vogelbescherming Nederland BoerenNatuur							
Looptijd	2026 en verder							
Investing								
Financiering	FrieslandCampina							

Doelgestuurd ANLb BPL								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Niet langer sturen op afzonderlijke maatregelen, maar op geschikt habitat voor weidevogels en andere soorten in het agrarisch gebied. Dat is de kern van het projectvoorstel doelgestuurd ANLb Midden-Delfland. Het project bouwt voort op eerdere pilots en verkenningen, met name de GLB-pilot ‘naar een doelgerichter agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANOG, Natuurrijk Limburg en BoerenNatuur). Hierin is onderzocht hoe het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) effectiever kan worden ingezet en hoe de uitvoeringslast kan worden verlaagd. De kern van de aanpak is het centraal stellen van de gebiedskwaliteit, waarbij planning, uitvoering, monitoring, evaluatie, controle en verantwoording op gebiedsniveau worden georganiseerd in plaats van op het niveau van individuele percelen en elementen. Voor zowel de doelen van het ANLb als de uitvoeringslast van het stelsel is doorontwikkeling noodzakelijk. Deze kwaliteit van habitats wordt weergegeven op zogenaamde habitatscorekaarten: per ANLb-leefgebied is een set indicatoren vastgesteld om de habitatkwaliteit van een gebied te kunnen beoordelen. Dit instrument is ontwikkeld voor het ondersteunen van de beheerplanning en van lerend beheren met het gebiedsniveau als uitgangspunt. Midden-Delfland kan fungeren als één van de gebieden waarin de scorekaarten verder worden verfijnd en waar wordt geëxperimenteerd met beloning op basis van habitatscores. Dit project past in de bredere ontwikkeling naar meer doelgestuurd werken in de landbouw (van middelsturing naar doelsturing). Overigens wordt bij doelsturing het accent doorgaans gelegd op bedrijfsniveau, terwijl in dit project wordt gezocht naar doelsturing op een hoger schaalniveau, dat van een (leef)gebied van soorten. Door te werken met doelgestuurd ANLb ontstaat meer ruimte om in te spelen op lokale omstandigheden en kunnen regionale afwegingen worden gemaakt voor het nemen van de meest doelmatige maatregelen (zowel inhoudelijk als qua situering). Ook stimuleert het een betere samenhang tussen de verschillende maatregelen door op habitatniveau tot de juiste beheer- en inrichtingskeuzes te komen. Bovendien kunnen de uitvoeringslasten afnemen als de verantwoording wordt verlegd van afzonderlijke beheerelementen naar landschapsniveau.							
Type project	Pilot anders regelen agrarisch natuurbeheer							
Trekker	Gemeente Midden-Delfland							
Stakeholders	Collectief Midden Delfland / Agrarische natuurvereniging Vockestaert LTO-Noord afdeling Delflands Groen Provincie Zuid-Holland Hoogheemraadschap van Delfland							
Looptijd	2 jaar							
Investering	€ 150.000							
Financiering	Gevraagde financiering PZPLG: € 150.000							

Samen werken aan bloemrijke bermen BPL								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Overheden hebben veel grond in eigendom in bermen en kades die door het hele buitengebied lopen. De landschapstafel vraagt alle gebiedspartijen zich in te zetten voor uitbreiding van de groenblauwe dooradering van het open agrarisch gebied. Dit netwerk bestaat uit groene elementen (bloemrijke bermen, heggen, hagen, struwelen) en blauwe elementen (sloten, beken, poelen) die de leefgebieden van insecten versterken. Die insecten dragen bij aan de bestuiving van planten en het behoud van een gezond ecosysteem Gemeenten en Hoogheemraadschap maken afspraken over invoering van ecologische beheer langs infrastructuur, kades en sloten. HDD zet zich via Ecokleurkoers en Sommige gemeenten hebben al ecologisch maaien opgenomen in hun beleid of ingevoerd in de onderhoudsbestekken. Onder dit project delen de overheden kennis en ervaring met ecologisch beheer van de openbare ruimte met als doel dat uiteindelijk het beheer binnen het hele BPL op vergelijkbare ecologische wijze uitgevoerd wordt. Als onderdeel van het project kan een informatiecampagne gevoerd worden om het publiek te informeren over de gewijzigde inzichten rond beheer en daardoor het gewijzigde (en niet altijd helemaal 'nette' uiterlijk) van de openbare ruimte. Aansluiting zoeken bij Groene Cirkel Bijenlandschap kan onderdeel zijn van het project. Als het eenmaal is ingeregeld, kost ecologisch bermbeheer minder geld dan regulier beheer met veel frequentere maaigangen. Wel zal er op bepaalde plekken bij kruispunten en rotondes vaker gemaaid moeten worden i.v.m. de verkeersveiligheid. Het aanpassen van het beheer en onderhoud vaagt wel een investering,, omdat beheerbestekken en -opdrachten aangepast moeten worden.							
Type project	Samenwerking overheden							
Trekker	Nader te bepalen							
Stakeholders	Beheerders openbare ruimte van de overheden met grond binnen BPL							
Looptijd	2027-2029							
Investering	Niet nader genoemd							
Financiering	Personele inzet gemeenten en HH							

Afgeronde projecten

Weidevogelkerngebied Zuidpolder van Delfgauw (2025)

Weidevogelkerngebied Klaas Engelbrechtspolder (2025)

Verkenning Aanvalsplan Grutto BPL (2025)

Ecologische verbindingszone Zuidrand (2024)

Versterken biodiversiteit Abtswoudse Bos (2023)

Realiseren groenblauwe en recreatieve stad-land verbindingen

Lopende projecten

Fietsecoduct A13								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Realisatie van een fiets- en ecologische verbinding tussen Delft en Pijnacker-Nootdorp over de A13 inclusief de aanlanding en inpassing binnen recreatiegebied Akkerdijk en Ruyven. Deze ecologische en recreatieve verbinding neemt de barrièrewerking van de snelweg weg, bevordert de uitwisseling van soorten tussen natuurgebieden en vergroot de biodiversiteit en de toegankelijkheid van het BPL. In 2022 is aanvullend verdiepend onderzoek verricht, leidend tot het ondertekenen van een convenant in 2023. Gemeente Delft is hiervan penvoerder.							
Type project	Uitvoeringsproject							
Trekker	Metropoolregio Rotterdam Den Haag							
Stakeholders	- Gemeente Delft (penvoerder aanvullend verdiepend onderzoek 2022-2023) - Gemeente Pijnacker-Nootdorp - Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) - Provincie Zuid-Holland - Rijkswaterstaat - Staatsbosbeheer - Overige gemeenten MRDH (indirect) - Natuurmonumenten - CBG							
Looptijd	Circa 9 jaar (2022 – 2030)							
Investering	Planvorming	Uitvoering		Beheer				
	€ 200.000 (eerste raming)	€ 10.200.000 (prijspeil 2020)		PM				
Financiering	- Totaal beschikbare financiering € 8.700.000 (prijspeil 2020) - Middelen provincie: €1.000.000 - Benodigd aanvullend €500.000 (idem)							

Stad-landverbinding Tanthofdreef (Station campus-Abtswoudse Bos)								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Versmallen van de Tanthofdreef en het realiseren van een groenblauwe zone vanaf station Campus naar het buitengebied met het Abtswoudse bos. Dit project maakt onderdeel uit van een groter project en visie rondom sport.							
Type project	Uitvoeringsproject							
Trekker	Gemeente Delft							
Stakeholders	- Staatsbosbeheer (voor aansluiting op het Abtswoudse bos) - ProRail - Verenigingen Tanthofdreef - Bedrijven							
Looptijd	Valt samen met de ontwikkeling van de campus van de TU Delft, station campus en de spoorverdubbeling. Proces parallel hieraan voeren (werk met werk).							
Investering	Nader te bepalen							
Financiering	- Deels vanuit de liquidatie recreatieschap via CBG + mobiliteit (€ 200.000) - Aanvullende middelen provincie (€ 500.000)							

Uitvoeringsprogramma Novex Zuidelijke Randstad								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het BPL draagt actief bij om te komen tot een investeringsagenda Novex Zuidelijke Randstad. Het proces wordt getrokken door een onafhankelijke procesbegeleider die opereert binnen de context van de landschapstafel BPL. De procesbegeleider is verantwoordelijk voor het proces(ontwerp), ophalen van de belangen en bijdragen van BPL-deelnemers en borging daarvan in het Novex-proces.							
Type project	Planvorming							
Trekker	Landschapstafel BPL							
Stakeholders	Alle deelnemers							
Looptijd	Meerjarig							
Investering	Kosten procesbegeleider							
Financiering	Deelnemende partijen BPL							

Groenblauw raamwerk Haagse regio								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het BPL draagt actief bij aan de conceptuele uitwerking van het groenblauw raamwerk Haaglanden inclusief investeringsagenda. Het proces wordt getrokken door een onafhankelijke procesbegeleider die opereert binnen de context van de landschapstafel BPL. De procesbegeleider is verantwoordelijk voor het proces(ontwerp), ophalen van de belangen en bijdragen van BPL-deelnemers en borging daarvan in het proces van de Haagse regio.							
Type project	Planvorming							
Trekker	BPL landschapstafel							
Stakeholders	Alle deelnemers							
Looptijd	Meerjarig							
Investering	Kosten procesbegeleider							
Financiering	Deelnemende partijen BPL							

Nieuwe projecten

Groenblauwe recreatieve verbinding binnenstad Delft-Akerdijkse Bos								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In TU Zuid wordt de groenblauwe en recreatieve verbinding vanuit de binnenstad/TU Noord, doorgetrokken via Mekelpark naar het Akerdijkse Bos. Ontwerp project dat zal leiden tot deels uitvoeringsproject van de ecozone en bouwstenen voor een natuurinclusieve aanpak van het TU Zuid gebied							
Type project	Uitvoeringsproject							
Trekker	Gemeente Delft							
Stakeholders	• TU Delft • Smartland							
Looptijd	Circa 8 jaar (2022-2030)							
Investing	De TU Delft voert een plan uit mede gericht op vergroening en verhoging van de biodiversiteit. Uitvoering gebeurt deels via beheermaatregelen. Inzet is vergroening als opgave mee te laten koppelen met toekomstige ontwikkelingen rondom gebouwen, infrastructuur en verplaatsing van sportvelden.							
Financiering	Nader te bepalen							

Herstel en recreatieve ontwikkeling buitenplaats De Tempel/Nieuw-Rhodenrijs								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Van vergeten erfgoed in de periferie van stad Rotterdam wordt groen Rijksmonumenten buitenplaats Tempel/Nieuw-Rhodenrijs hersteld en ontwikkeld tot een recreatief knooppunt aan 2 toeristisch recreatieve route (oost-west Rottemeren-BPL, noord-zuid Rotterdam-Delft). Het grootschalige herstel van de monumentale tuinen wordt in fasen uitgevoerd In het kader van Erfgoedlijn Trekvaart Schie wordt de buitenplaats een boegbeeld project langs deze trekvaart. Tevens is het een prominent project in Schiezone. Het is een voorname Rotterdamse poort tot BPL Midden-Delfland							
Type project	Uitvoeringsproject							
Trekker	Gemeente Rotterdam, i.s.m. Natuurmonumenten (erfpachter/beheerder/partner in ontwikkeling)							
Stakeholders	- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed - Provincie Zuid-Holland (groen, erfgoed, recreatie/toerisme) - Gebiedspartijen (Hoeve Ackerdijk, Art Centre Delft, Museum Oud Overschie) - Lokale erfgoed organisaties - Eigenaar monumentaal Vastgoed op de buitenplaats							
Looptijd	Circa 4 jaar (2023 – 2026)							
Investering	Planvorming	Uitvoering			Beheer			
	Gereed	Fase 1: 1.900.000 (gereed) Fase 2: 1.250.000 (in uitvoering) Fase 3: 3.300.000 (PM, in voorbereiding)			Via gemeentelijke beheersubsidie en aanvullend Rijkssubsidie (SIM)			
Financiering	- Herstelfase 1 (m.n. recreatieve structuur) is afgerond in 2021 a € 1,9 miljoen/dekking PZH, gemeente Rotterdam, Rijksoverheid, fondsenwerving NM - Herstelfase 2 is nu in uitvoering, af te ronden in 2025 a € 1,25 miljoen/dekking gevonden PZH, gemeente Rotterdam, fondsenwerving NM - Herstelfase 3, start > 2023 a € 3,3 miljoen/nog te dekken. Ontwikkeling tot recreatieve boegbeeld Schie, plan in voorbereiding € PM							

Triangelpark								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Studiegebied Triangel: Aanleg van het Triangelpark langs de Bergweg-Zuid, als buffer naar Rotterdam en als regionale, ecologische en recreatieve groene verbinding langs het Polderpad van Rotte tot Schie.							
Type project	Planvorming							
Trekker	Gemeente Lansingerland							
Stakeholders	• Natuurorganisatie en Vogelwacht Rotta • Metropoolregio Rotterdam Den Haag • Gemeente Rotterdam • Rijkswaterstaat • Ruvago • Natuurmonumenten							
Looptijd	2 jaar (inclusief uitvoering inrichtingsplan ecologische verbinding)							
Investing	Investerings voor planvorming (incl. verwerving gronden), uitvoering en beheer, worden gedaan uit subsidie voormalige SRR, deze middelen zijn belegd bij de gemeente Lansingerland. Een deel van de subsidie is gereserveerd voor de aanleg van een recreatief fietspad (door RWS).							
Financiering	Afhankelijk van planvorming.							

Groenblauwe recreatieve verbinding (oost-west)								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In het verlengde van het fietsecoduct over de A13, een oost-west verbinding realiseren over de Schie en (onder) de spoorlijn.							
Type project	Planvorming							
Trekker	Delft							
Stakeholders	• Gemeente Delft • Gemeente Midden-Delfland • Coöperatie Groengebieden Midden-Delfland • ProRail (samenhang met spoorverdubbeling) • Provincie Zuid-Holland							
Looptijd	Lange termijn project							
Investing	PM							
Financiering	PM							

Afgeronde projecten

Realisatie zes themaroutes (2024)

Groene Halte Rodenrijs (2024)

Accommoderen recreatievraag met respect voor het landschap

Lopende projecten

Duurzaam varen								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Ons waternetwerk kent een rijke historie, het was een essentieel onderdeel van onze samenleving. De laatste jaren is sprake van een herontdekking van het belang van onze waterwegen voor het oplossen van hedendaagse vraagstukken op gebied van klimaatadaptie en waterkwaliteit. Ook is de laatste tijd een toename zichtbaar van het gebruik van de vaarwegen voor waterrecreatie. Deze positieve ontwikkelingen moeten echter wel in goede banen geleid worden; er is een wankel evenwicht tussen natuur, landbouw en recreatie. Met een integrale benadering willen we daarom voorstellen doen voor het duurzaam gebruik van de waterwegen voor waterrecreatie waarbij een goed evenwicht gevonden wordt met de belangen van waterkwaliteit, klimaatadaptie, natuur en duurzame landbouw. Het project 'duurzaam varen' is gericht op het opstellen van een investeringslijst met gewenste projecten die invulling geven aan 'duurzaam varen' in het BPL.							
Type project	Het project Duurzaam Varen is een nieuw project en de nadruk ligt op uitvoering; het project start met een korte inventarisatie van al het vigerende beleid op het gebied van waterrecreatie en de concrete knelpunten en kansen die er nu liggen. Vervolgens zal aan de hand van een actieagenda concrete activiteiten uitgevoerd worden om duurzaam varen te stimuleren. Het project levert dus geen rapport op maar concrete activiteiten die bijdragen aan duurzaam varen.							
Trekker	Vereniging Regio Water							
Stakeholders	Om tot een gemeenschappelijke set aan afspraken en verbetervoorstellen te komen wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke initiatieven in het werkingsgebied van de landschapstafel BPL Midden-Delfland. Het gaat hierbij concreet om de volgende stakeholders: - provincie (incl. de bestuurlijke tafel waterrecreatie), - waterschappen (vnl HH Delfland in dit gebied), - gemeenten, - ondernemers en - maatschappelijke initiatieven, natuurorganisaties en verenigingen en stichtingen op het gebied van waterrecreatie							
Looptijd	1 jaar							
Investing	€ 50.000							
Tijdsinzet vanuit BPL	Het project Duurzaam Varen bestaat uit een multidisciplinair projectteam waarbij iedereen vanuit zijn eigen expertise inbreng levert. Voor het project is een bestuurlijk trekker nodig vanuit de LT BPL MD. Meest voor de hand liggend is een bestuurder met affiniteit voor waterrecreatie en ook zitting heeft in de bestuurlijke tafel waterrecreatie. Vanuit de werkorganisatie van BPL wordt geen actieve inbreng gevraagd in het project maar wel in de afstemming met andere BPL-projecten en het zoeken naar subsidiemogelijkheden voor financiering van dit project.							
Financiering	Subsidie Zuid-Holland met cofinanciering van de gemeenten Rotterdam, Midden-Delfland, Maassluis en Delft							

Realiseren voldoende middelen voor beheer van recreatief groen en routestructuren								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het opstarten van een lobby gericht op de (toekomstige) structurele financiering van het beheer van het recreatieve groen en de routestructuren voor wandelen in fietsen en BPL Midden-Delfland. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in de beheerfinanciering die via het CBG loopt en de RodS-gebieden.							
Type project	Planvorming							
Trekker	Staatsbosbeheer							
Stakeholders	• Provincie Zuid-Holland • Gemeenten • CBG • Bestuurders van de Landschapstafel							
Looptijd	Continu							
Investing	Geen							
Financiering	Geen							

Nieuwe projecten

Vervolg Entreegebieden BPL								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het BPL Midden-Delfland is een belangrijk groengebied voor de 2,3 miljoen inwoners en vraagt om een toegankelijk landelijk gebied met plekken van bestemming en uitspanningen met respect voor het landschap. In 2024 heeft de provincie Zuid-Holland in nauwe samenwerking met de landschapstafel BPL een onderzoek uitgevoerd. In december 2024 heeft het bestuur van de landschapstafel ingestemd met het rapport 'Entreegebieden BPL Midden-Delfland'. Dit onderzoek bevat naast een leefstijlanalyse voorstellen om vier entreegebieden te ontwikkelen en bevat enkele voorstellen voor ruimtelijke ingrepen voor versterking van de entreegebieden. De uitwerking is niet dusdanig concreet dat er gestart kan worden met uitvoeringsprojecten. Eerst is er een nadere ruimtelijke en financiële uitwerking noodzakelijk van elk van de vier entreegebieden. Het is gewenst dat dit vervolg wordt opgepakt in een nauwe samenwerking tussen betreffende gemeenten (Delft, Schiedam, Midden-Delfland en Vlaardingen), Staatsbosbeheer en de landschapstafel BPL.							
Type project	Planvorming							
Trekker	Gemeenten Delft, Schiedam, Midden-Delfland en Vlaardingen							
Stakeholders	Staatsbosbeheer							
Looptijd								
Investing								
Financiering								

Uitvoeringsagenda Schieknop								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	In 2024 is het ruimtelijk programmatisch raamwerk Schieknop opgesteld. Hiervoor moet nu een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. De Schieknop vormt een belangrijke en nog te versterken schakel tussen het stedelijk gebied van Rotterdam, Schiedam en het Bijzonder Provinciale Landschap Midden Delfland. Er zijn veel ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied maar een heldere koers ontbreekt. Het ruimtelijk programmatisch raamwerk biedt die koers. Het Ruimtelijk Programmatisch Raamwerk Schieknop zet in op versterking van het landschap, verbetering van het langzaam verkeersnetwerk en het creëren van locaties met aantrekkingskracht. De inzet op deze drie pijlers beoogt van Schieknop in de toekomst een gebied te maken waar je vanuit de stad gemakkelijk naar toe navigeert.							
Type project	Uitvoeringsagenda							
Trekker	Gemeenten Schiedam en Rotterdam							
Stakeholders	Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap Delfland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het CBG							
Looptijd								
Investing								
Financiering								

Vervolg uitwerking Schiezone								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Er moet een vervolg worden gegeven aan het Toekomstbeeld Schiezone (2022). De Schiezone maakt deel uit van het Landschapspark Zuidvleugel, een stadslandschap dat wordt opgespannen langs de historische waterlijnen in Zuid-Holland. De Schiezone heeft als doel een bijdrage te leveren aan een goede leefomgeving voor mens en dier en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. In 2022 is er een toekomstbeeld van de Schiezone opgesteld. Dit beeld is gericht op een harmonieuze verbinding tussen stad en land, met meer ruimte voor natuur, recreatie, wonen en voedselproductie, waarbij de groenblauwe structuur van de Schie als basis dient voor een klimaatbestendige en gezonde leefomgeving voor mens en dier, met concrete plannen voor transformatie van cruciale schakels in het landschap							
Type project	Uitvoeringsagenda							
Trekker	Provincie Zuid-Holland							
Stakeholders								
Looptijd								
Investing								
Financiering								

Optimaliseren en ontwikkelen wandel-fietsstructuur								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Om huidige wandel-fietsstructuur te optimaliseren en ontwikkelen zijn er <i>quick-wins</i> te behalen door de ontbrekende schakels aan te pakken en de daarmee de vindbaarheid van de bestaande routes te verbeteren. Met name door de realisatie van de volgende specifieke projecten: • Wandelpad Westzijde A4 (van Zuidkade tot over de Zweth, aansluiting op de Vroonweerseweg) • Wandelpad langs Zuidkade (Zouteveenseweg – A4) • Wandelpad Slinkslootpad-Tanthofkade • Wandelpad Kraaiennest – Oostgaag (op korte termijn niet haalbaar) • Fietsverbinding Krabbepas-Oeverbos • Aansluiting fietsverbinding Harnaskade-Woudselaan • Fietsverbinding Midden-Delfland-Rijswijk (Harnaskade-Hoekpolder) Voor dit project benutten we de inventarisatie '<i>Recreatief Fietsnetwerk – Hof van Delfland</i>' uit 2019							
Type project	Planvorming							
Trekker	Trekker nader te bepalen in overleg met de landschapstafel BPL							
Stakeholders	• Overige gemeenten • Metropoolregio Rotterdam-Den Haag • Midden-Delfland Vereniging							
Looptijd	Circa 3 jaar (2023-2025)							
Investing	PM							
Financiering	<u>Prijzen op basis van prijspeil van 2019</u> • Realiseren 3,5 meter breed fietspad - € 145,- tot € 160,- per m1 (3,5 m. breed) • Aankoop grond met bestemming woningbouw - € 300 tot € 600,- per m2 • Aankoop grond met bestemming tuinbouw - 45,-/m2 op basis van de nota grondprijzen van Westland • Aankoop grond met bestemming agrarisch: € 5 tot € 7,- per m2 • Aankoop grond met bestemming natuur: € 1,-/m2 • Realiseren fietsbrug over poldersloot - € 11.300,- (prijspeil 2019) • Realiseren fietsbrug over water (boezem) - € 1.000,- tot € 1.385,-/m2 brug							

Afgeronde projecten

Versterking belevenisboerderij Schieveen (2025)

Renovatie historische Trekkadebrug (2025)

Ruimtelijk programmatisch raamwerk Schieknoop (2024)

Kwaliteitsimpuls Abtswoudse en Ackerdijkse Bos (2024)

Bepalen opgave recreatie (2024)

Heringericht Krabbepark (2023)

Vergroten bekendheid en zichtbaarheid

Lopende projecten

Realisatie welkomstborden BPL								
Programma doelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het ontwikkelen van een huisstijl voor BPL-welkomstborden, het opstellen van een bebodingsplan én het plaatsen van de borden conform het op te stellen bebodingsplan (bij entrees en stad-land overgangen van het BPL).							
Type project	Communicatie							
Trekker	Gemeente Midden-Delfland en gebiedsmarketingorganisatie PUUUR							
Stakeholders	Deelnemers landschapstafel BPL							
Looptijd								
Investering	Nader te bepalen							
Financiering	250.000 uit middelen liquidatie van de Stichting Landschapsfonds Hof van Delfland							

Nieuwe projecten

PR-platform met gezamenlijk communicatieplan								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Gezamenlijk communicatieplan vanuit de deelnemers aan het BPL Midden-Delfland. Doelen van het gezamenlijke communicatieplan zijn: • Inzet op een digitaal portaal BPL Midden-Delfland • Inzet op 10 zichtbare, actieve en herkenbare ambassadeurs van BPL Midden-Delfland (zoals Marja van Bijsterveldt en vogelspotter Vogelwerkgroep Midden-Delfland?). Naast menselijke ambassadeurs benoemen we ook typische flora en fauna uit Midden-Delfland als ambassadeurs (denk aan de iconsoorten grutto, egel, otter en koe in de wei). • Communicatiemedewerkers binnen BPL beter met elkaar verbinden zodat ze gezamenlijk hetzelfde verhaal over BPL Midden-Delfland uitdragen. • Korte video over het BPL Midden-Delfland gericht op het aantrekken van de 2,3 miljoen omwonenden en bekendheid. Hiervoor bestaande foto's en video's van gidsen en natuurliefhebbers benutten (citizen science) • Inzet op realisatie van bruine ANWB-borden De ambitie is om hiermee de bekendheid en zichtbaarheid van BPL Midden-Delfland te vergroten. Burgers kunnen met dit platform zowel gestimuleerd worden om fysiek kennis te maken met BPL Midden-Delfland, als digitaal kennis te nemen van wat deze groenblauwe oase in stedelijke context te bieden heeft.							
Type project	Communicatie							
Trekker	Gemeente Maassluis							
Stakeholders	• Alle deelnemers van het BPL (communicatiemensen en marketing) + PUUUR • Staatsbosbeheer • Natuurmonumenten • Midden-Delfland Vereniging • Agrariërs en burgers							
Looptijd	Gelijk oplopen met recreatieopgave							
Investing	€ 25.000							
Financiering	Landschapstafel BPL vanuit deelnemersbijdrage							

Digitaal portaal BPL Midden-Delfland								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Inzet vanuit BPL op een digitaal portaal BPL Midden-Delfland. Dit digitaal portal (website en/of app) zal dienen als instrument om versnipperde informatie en communicatie over het gebied van BPL Midden-Delfland samen te brengen op een centrale plek waardoor informatie voor bezoekers toegankelijker wordt. Het digitaal portaal moet in ieder geval de volgende informatie bevatten over BPL welke op interactieve wijze beschikbaar is gesteld: • Parkeerplaatsen • Fiets- en wandelroutes • Fiets- en bootverhuur • Rustpunten • Openbare toiletten • Horeca • Streekwinkels • Musea • Openbaar vervoer De huidige digitale portals (websites en/of apps) van de deelnemende partijen (zoals PUUUR Midden-Delfland, Rotterdam De Boer Op! en Staatsbosbeheer) kunnen worden benut als basis voor het digitaal portaal BPL. In een vervolgstap kan op basis van de website eventueel een app worden ontwikkeld om de toegankelijkheid van BPL verder te verhogen. Met deze app wordt de praktische bruikbaarheid van de informatie hoger en kunnen bezoekers de beschikbare informatie benutten tijdens het een wandeling, fietstocht of andere activiteit in het BPL. Als voorbeeld voor hoe we een succesvol digitaal portaal oprichten halen we inspiratie uit voorbeelden zoals Nationaal Park Hollandse Duinen.							
Type project	Communicatie							
Trekker	Gemeente Maassluis							
Stakeholders	• Alle communicatiemedewerkers binnen de landschapstafel en aanverwante marketingorganisaties zoals PUUUR Midden-Delfland, Rotterdam De Boer Op! en Staatsbosbeheer. • Staatsbosbeheer • Natuurmonumenten • Gemeenten • Provincie Zuid-Holland							
Looptijd	Circa 2 jaar (2023-2024)							
Investering	PM							
Financiering								

Afgeronde projecten

Website bplmiddendelft.nl (2024)

Beschermen en versterken ruimtelijke kwaliteit

Lopende projecten

Compensatie en inpassing spoorverdubbeling Delft-Schiedam								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	De landschapstafel ziet zich geconfronteerd met een grootschalige ruimtelijke ontwikkeling die afbreuk doet aan de kwaliteiten van het BPL: de beoogde spoorverdubbeling (van 2 naar 4 sporen) tussen Delft Campus en Schiedam Centrum. De landschapstafel zet daarom in, namens alle betrokken partijen, op een zorgvuldig ingepaste spoorverbinding én compensatiemaatregelen die tezamen per saldo een plus toevoegen aan dit bijzondere provinciale landschap te midden van de grote steden. Dat vraagt om oog voor de cultuurhistorische en landschappelijke waarden en voor het gebruik van het landschap voor recreatie, landbouw en natuur. Naast inpassing en compensatie gaat het hierbij ook om het benutten van meekoppelkansen: zowel in de stad als in het land moeten nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd, barrières worden geslecht en toekomstige opgaven worden aangepakt. De realisatie van de spoorverdubbeling biedt daarmee paradoxaal genoeg ook (eenmalige) unieke kansen: het is nu of nooit.							
Type project	Planvorming							
Trekker	BPL met als trekker de gemeente Delft							
Stakeholders	Kernteam: gemeenten Schiedam, Rotterdam, Midden-Delfland en Delft en de provincie Zuid-Holland. Als werkgroep betrokken: Hoogheemraadschap van Delfland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en CBG. Als klankbord betrokken: alle overige deelnemers aan de landschapstafel.							
Looptijd	2024 en verder							
Investering	Kosten procesbegeleider + eventuele overige onderzoekskosten							
Financiering	Bijdragen van gemeenten Schiedam, Rotterdam, Midden-Delfland en Delft en de provincie Zuid-Holland							

Evaluatie rol Polderarchitect								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	De organisatie van een onafhankelijke kwaliteitssturing en –borging voor het BPL is onderdeel van de ontwikkelopdracht van de provincie bij de aanwijzing tot Bijzonder Provinciaal Landschap (2017). Het BPL heeft hiervoor een Polderarchitect aangewezen. In de ‘Halfwegevaluatie’ (2023) wordt aanbevolen om in te zetten op uitbreiding van de rol van de polderarchitect, dan wel een breder kwaliteitsteam of een kwaliteitskader. Daarom wordt ingezet op evaluatie van de rol van de polderarchitect en worden aanbevelingen gedaan voor de toekomst.							
Type project	Onderzoeksproject							
Trekker	Gemeente Midden-Delfland							
Stakeholders	Alle deelnemers aan de landschapstafel BPL							
Looptijd	2026							
Investering	Geen							
Financiering	Geen							

Nieuwe projecten

Aanpak sluipverkeer								
Programmadoelen	Landbouw	Waterkwaliteit	Klimaat	Natuur	Verbindingen	Recreatie	Bekendheid	Ruimtelijke kwaliteit
Beschrijving	Het Midden-Delflandgebied wordt veelvuldig gebruikt door sluipverkeer. Het gaat hierbij vooral om de volgende routes: Delftweg – Rotterdamseweg (v.v.) Slimme Watering – Kerkweg – Kandelaarweg – Schieweg (v.v.) Slimme Watering – Harreweg – Abtswoude (v.v.) Breeweg – Zouteveenseweg – Keenenburgweg – Dorpstraat – Rijksstraatweg – Klaas Engelbrechtsweg (v.v.) Vooral in de spits geeft dit veel overlast en ergernis aan bewoners, bedrijven en toeristen. Bovendien is het (verkeers)onveilig. Dit project beoogt met moderne, bewezen, digitale technieken (kentekenregistratie) dit sluipverkeer te beperken. Als een voertuig binnen een vast te stellen tijdsduur het gebied aan de ene kant binnenkomt en aan de andere kant verlaat, wordt een boete opgelegd. Verkeer dat wel een doel heeft binnen het gebied (of daarvandaan komt) moet zo min mogelijk last van dit systeem ondervinden (b.v. door ontheffingen). Voorkomen moet worden dat door het beperkingssysteem andere sluiproutes in trek raken. Een nulmeting en effectmetingen zijn onderdeel van dit project.							
Type project	Planvorming							
Trekker	MRDH (in het kader van het proces van de heroriëntering van de A4)							
Stakeholders	Gemeente Rotterdam Gemeente Schiedam Gemeente Vlaardingen Gemeente Midden-Delfland Gemeente Delft Provincie Zuid-Holland Politie en Handhaving							
Looptijd	2,5 jaar + 10 jaar (beheerfase)							
Investering	Studiefase t/m realisatiefase: 3 jaar x 2 mensen à 100.000 € p.p.p.j. = 0,6 miljoen € Realisatie: 8 cameraregistratiepunten à 50.000 € = 0,4 miljoen € + centrale systeem 0,25 miljoen € Beheer: 10 jaar x ½ mens à 100.000 € p.p.p.j. = 0,5 miljoen € Totaal: 1,75 miljoen € Op termijn (na een aanloopfase) wordt er niet gerekend op substantiële 'inkomsten' uit boetes							
Financiering	Investeringsimpuls verkeersveiligheid (Min. Infrastructuur en Waterstaat) BDU-gelden verkeer en vervoer (Min. Infrastructuur en Waterstaat; BDU = brede doeluitkering)							

Afgeronde projecten

Landschapsbiografie Midden-Delfland (2025)

Vastlegging BPL in provinciale verordening (2024)

Versterken rol polderarchitect (2023)